

Nr 114.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillfällig löneförbättring och tillfälligt lönetillägg åt vissa befattningshavare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun; given Stockholms slott den 24 februari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. J. F. Almkvist.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Almkvist anför härefter:

Vid anmälan den 4 januari 1928 av anslagsbehoven för budgetåret 1928—1929 under riksstatens åttonde huvudtitel hemställde jag, under punkt 222, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avbidan på proposition angående tillfällig löneförbättring, respektive tillfälligt lönetillägg åt vissa befattningshavare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun, för ändamålet beräkna för budgetåret 1928—1929 ett extra förslagsanslag av 4,200 kronor. Vad jag sålunda föreslagit blev av Kungl. Maj:t bifallet.

Anledningen till att något bestämt förslag i ämnet icke vid nämnda tidpunkt kunde framläggas var, att storleken av den ifrågasatta löneförbätt-

Tillfällig löneförbättring och tillfälligt lönetillägg åt vissa befattningshavare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun.

ringen borde tillmätas med hänsyn tagen till vad som kunde komma att i motsvarande hänseende tillerkännas lärarpersonalen vid de tekniska fackskolorna och att frågan härom först senare i annat sammanhang kunde föreläggas riksdagen. Sedan Kungl. Maj:t den 17 februari 1928 beslutit att till riksdagen avlåta proposition angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1928—1929 för viss personal inom den civila statsförvaltningen, anhåller jag att ånyo få anmäla ärendet angående tillfällig löneförbättring, respektive tillfälligt lönetillägg åt vissa befattningshavare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun.

Såsom framgår av punkten 222 i den vid innevarande års statsverksproposition fogade bilagan åttonde huvudtiteln hava fullmäktige i järnkontoret hemställt om utverkande av statsanslag för budgetåret 1928—1929 till beredande av tillfällig löneförbättring åt rektorer och ordinarie lärare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun samt av tillfälliga lönetillägg åt vaktmästarna vid samma skolor, allt efter enahanda grunder, som kunde komma att i berörda avseende gälla för motsvarande befattningshavare i statens tjänst, under villkor att $\frac{2}{5}$ av kostnaderna bestredes av järnkontoret.

Skolöverstyrelsen har i utlåtande över berörda framställning anfört bland annat:

Den ifrågasatta avlöningsförbättringen skulle efter nu gällande grunder betinga följande kostnader: till tre lärare vid bergsskolan i Filipstad 800 kronor vardera, till fyra lärare vid bergsskolan i Falun 1,000 kronor vardera, till en vaktmästare vid vardera bergsskolan 310 kronor eller tillhoppa 7,020 kronor. De $\frac{3}{5}$ av ifrågasatta kostnader, som ifrågasatts skola vidkännas av staten, skulle sålunda utgöra 4,212 kronor.

Då 1922 års riksdag i princip tillerkänt bergsskolornas rektorer, ordinarie lärare och vaktmästare samma avlöningsförmåner, som tillkomma motsvarande befattningshavare vid de tekniska fackskolorna, och det torde få anses stå i full överensstämmelse med grunderna för samma riksdags beslut angående bergsskolornas omorganisation, att efter omorganisationens fullständiga genomförande, vilket kan i alla avseenden anses ha ägt rum från och med den 1 juli 1924, åt såväl lärar- som vaktmästarpersonal beredes tillfällig löneförbättring eller tillfälliga lönetillägg efter enahanda grunder, som gälla för motsvarande befattningshavare vid statens tekniska läroverk, anser sig skolöverstyrelsen böra tillstyrka nu förevarande framställning. Den minskning i skolornas elevantal, som under de senaste åren inträffat, synes nämligen icke böra hindra att lärarna erhålla den avlöning, som redan tidigare i princip ansetts böra tillkomma dem. I likhet med övriga kostnader för bergsskolorna bör enligt överstyrelsens mening även kostnaden för här ifrågasatt avlöningsförbättring bestridas till $\frac{3}{5}$ av staten och till $\frac{2}{5}$ av järnkontoret.

I ärendet har statskontoret den 22 februari 1928 avgivit utlåtande och därvid — under erinran att ämbetsverket i utlåtande den 4 februari 1925 tillstyrkt utverkande av tillfällig löneroglering för befattningshavarna vid bergsskolorna — förklarat sig icke hava funnit annan anledning till anmärkning mot vad skolöverstyrelsen i ärendet föreslagit än att — i enlighet med

de principer, som tillämpats vid bestämmandet av tillfälligt lönetillägg åt vaktmästare och jämställda befattningshavare i statens tjänst — lönetillägg till vaktmästaren vid bergsskolan i Filipstad (ortsgrupp C) borde bestämmas till 170 kronor.

Det kan icke bestridas, att den likställighet i avlöningshänseende mellan, å ena sidan, bergsskolornas rektorer, ordinarie lärare och vaktmästare samt, å andra sidan, motsvarande befattningshavare vid de tekniska fackskolorna, som åvägabragtes i samband med genomförandet av den år 1922 beslutade omorganisationen av bergsskolorna, blivit rubbad därigenom att förstnämnda befattningshavare icke kommit i åtnjutande av den tillfälliga löneförbättring, respektive det tillfälliga lönetillägg, som tillerkänts personalen vid de tekniska fackskolorna. Anledningen till den mindre gynnsamma behandling, som sålunda kommit bergsskolornas befattningshavare till del, torde till en början hava varit att söka huvudsakligen däri, att undervisningen vid skolorna under omorganisationstiden icke kunde anses stå på samma nivå som vid statens egna motsvarande läroanstalter. Såsom framgår av skolöverstyrelsens framställning, måste emellertid förhållandena härutinnan anses förändrade till bergsskolornas förmån i det att full likställighet i fråga om undervisningen vitsordas vara för handen från och med läsåret 1924—1925. Under de senare åren har undanskjutandet av den tillfälliga löneförbättringen, respektive de tillfälliga lönetilläggen för bergsskolornas del huvudsakligen berott på statsfinansiella skäl samt den ovisshet, som varit rådande i fråga om dessa skolors framtida ställning. Jag hänvisar i avseende härå till vad som under punkten 221 i förutnämnda bilaga till 1928 års statsverksproposition anförts beträffande en ifrågasatt sammanslagning av de båda skolorna. Detta skäl äger visserligen fortfarande tillämplighet, men såsom jag meddelade redan vid min anmälan av ärendet den 4 januari 1928 har jag vid förnyad prövning av frågan kommit till det resultatet, att övervägande billighetsskäl tala för att en eventuell dylik omorganisation icke bör hindra att lärar- och vaktmästarpersonalen vid ifrågasvarande skolor jämväl beträffande rätt till tillfällig löneförbättring och tillfälligt lönetillägg likställes med motsvarande personal vid de tekniska läroverken.

Beträffande storleken av den tillfälliga löneförbättringen bör densamma, med tillämpning av samma grunder som iakttagits vid uppgörande av Kungl. Maj:ts förslag beträffande motsvarande förmån åt lärarpersonalen vid de tekniska fackskolorna, bestämmas till 800 kronor för envar av rektor och de två ordinarie lärarna vid bergsskolan i Filipstad samt 1,000 kronor för envar av rektor och de tre ordinarie lärarna vid bergsskolan i Falun. Av nämnda belopp böra respektive 275 kronor och 300 kronor utgöra tjänstgöringspenningar. Det tillfälliga lönetillägget till vaktmästarna torde med iakttagande av i motsvarande fall tillämpade principer böra bestämmas till 170 kronor för vaktmästaren vid skolan i Filipstad och 310 kronor för vaktmästaren vid skolan i Falun. I enlighet härmed skulle kostnaderna för ifrågasvarande

Departementschefen.

löneförbättring och lönetillägg uppgå till sammanlagt 6,880 kronor. Dessa kostnader böra, på sätt den föreliggande framställningen avser, uppdelas, så att staten bidrager med $\frac{3}{5}$ därav, medan järnkontoret ansvarar för återstoden. Det för ändamålet erforderliga statsanslaget skulle alltså uppgå till ($\frac{3}{5} \times 6,880 =$) 4,128 kronor eller i avrundat tal 4,100 kronor.

I händelse av bifall till vad jag nu föreslagit, torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid utfärda de närmare föreskrifter, som må finnas erforderliga beträffande ifrågavarande tillfälliga löneförbättrings och lönetilläggs utgående.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för beredande under tiden den 1 juli 1928 — den 30 juni 1929 av tillfällig löneförbättring åt rektorer och ordinarie lärare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun samt tillfälligt lönetillägg åt vaktmästarna vid samma skolor med de av mig i det föregående förordade beloppen anvisa för budgetåret 1928—1929 under riksstatens åttonde huvudtitel ett *extra* förslagsanslag av kronor 4,100: —

att utgå under villkor att järnkontoret ansvarar för den del av kostnaden för den tillfälliga löneförbättringen och det tillfälliga lönetillägget, som ej täckes genom ifrågavarande anslag, samt med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter beträffande löneförbättringens och lönetilläggets utgående, som av Kungl. Maj:t prövas erforderliga.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

E. Meurling.